

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO

civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

Mitja Krapša - zastopnik

Spuhlja 91d

2250 Ptuj

SPOROČILO ZA JAVNOST

Civilna iniciativa ZA ptujsko obvoznico zahteva takojšnji odstop od “začasne navezave” Dogovora o “začasni” navezavi nove ceste Ormož–Formin–Markovci skozi Spuhljo in Ormoško cesto

Ptuj, 26. september 2025 — Civilna iniciativa **ZA ptujsko obvoznico** je danes na **Mestno občino Ptuj**, občine **Markovci**, **Videm**, **Gorišnica**, **Ormož**, **Zavrč**, ter na **Ministrstvo za infrastrukturo (MZI)** in **DARS d. d.** poslala uradne dopise z **zahtevo po takojšnji razveljavitvi in odstopu** od t. i. *Dogovora o “začasni” navezavi nove ceste Ormož–Formin–Markovci* na Ormoško cesto.

Iniciativa opozarja, da je dogovor **pravno ničen** in da bi njegova izvedba **nedvoumno poslabšala že presejene okoljske obremenitve** v naselju Spuhlja in na širšem območju Ptuja.

Ključna dejstva (uradne meritve in strokovne podlage)

- **Zrak onesnažen čez ciljno vrednost – benzo(a)piren (B(a)P):** izmerjeno **~1,6 ng/m³** (ciljna letna vrednost **1,0 ng/m³**).
 - **Hrup :** Meritve kažejo preko 17x preseženo maksimalno vrednost **~70 dB(A)** (mejna vrednost stanovanjskih območij **45 dB(A)**). Razlika **+25 dB** pomeni približno **17,8-krat večji zvočni tlak** in **~316-krat večjo zvočno energijo** (dB je logaritemska skala).
 - **Prometna (ne)ustreznost trase:** odsek **G1-2/0249 Ptuj–Spuhlja** je bil **zgrajen kot magistralna M-3.3** po **JUS U.C4.020** za **≤ 5.000 vozil/dan**; kasneje je bil **le preimenovan v G1**, brez rekonstrukcije ali **PVO**, današnje obremenitve pa so **~3× višje** → **neustrezni minimalni tehnični standardi** za varno rabo.
 - **Protihrupne ograje (PHR):** predvidena zaščita **ne pokriva niti ~9 %** potrebnih odsekov; **14 stanovanjskih objektov** je v **končni študiji izpuščenih**; modeliranje **samo pritličij** sistemsko podceni obremenitve, uradne zahteve recenzenta neizpolnjene, **študija delana samo na pritličjih stavb** – višje etaže ostajajo nezaščitene, sredstva niso zagotovljena - vse skupaj je **navidezni ukrep, ki ne odpravi preseganj**.
 - **Tranzitni promet ima alternativo višjega reda:** **TEN-T avtocestni koridor** je namenjen tranzitu; **ulice in naselja niso**.
-

Pravni temelji zahteve

- **VS RS, II Ips 171/2013:** župan je sicer zakoniti zastopnik, **vendar ne sme prevzeti obveznosti iz pristojnosti občinskega sveta** ali ga zavezati k aktom določene vsebine; kjer pogodba **predpostavlja prostorske/finančne/ prometne odločitve**, je **nujen sklep sveta** (29. člen ZLS).
 - **86. člen OZ:** pogodba, ki nasprotuje **prisilnim predpisom** (tudi okoljskim), je **absolutno nična** (ultra vires podpis brez sklepa sveta + kršitev predpisov o zraku in hrupu).
 - **ZVO-2** in izvedbene uredbe (kakovost zraka, hrup): **načelo preventive in prepoved poslabšanja stanja okolja**.
 - **124. člen OZ:** stranke smejo **sporazumno razvezati** pogodbo; okoljska nezakonitost je **legitimen razlog**.
-

Zahteve in roki

1. **Takoj:** župani/županja in soprodpisniki naj **podpišejo izjavo o ničnosti** (86 OZ) – to **ni nova zaveza in ne zahteva** predhodne razprave na svetu.
 2. **V 15 dneh:** pri MZI, DARS in občinah začetek **sporazumne razveze** (124 OZ) ter opustitev vseh dejanj, ki bi “začasno navezavo” uresničila.
 3. **V 30 dneh:** začetek **akcijskega načrta za hrup** (ZVO-2, 158), **programa za zrak** (ZVO-2, 103) in **začasne prometne ureditve** (prepoved nočnega tranzitnega tovornega prometa, omejitve hitrosti, nadzor).
 4. **Preusmeritev tranzita na TEN-T avtocestni koridor.**
-

Osebna in institucionalna odgovornost če dogovor ostane v veljavi:

- **Župani-podpisniki (2018):** osebna odgovornost od dneva podpisa (KZ-1 258, 332; ZVO-2 174; civilna, upravna).
- **Župani-nasledniki (danes):**

*Čeprav Dogovora niso osebno podpisali, z dnem seznanitve z ničnostjo in dokazanimi preseganji **nosijo osebno odgovornost** za opustitev dolžnega ukrepanja (KZ-1 258), **prekrškovno po ZVO-2 ter upravne, civilne in politične posledice.***

- **MZI (organ in uradne osebe):** kazenska (258, 332 KZ-1), **ZVO-2** (174), **EU odgovornost države** (direktivi 2008/50/ES, 2002/49/ES).
- **DARS d. d. (pravna oseba in odgovorne osebe):** kazenska (332 KZ-1), **prekrškovna odgovornost pravne osebe po ZVO-2, upravne in civilne posledice;** korporativna odgovornost do lastnika (RS).
- **Politična odgovornost:** *noben župan / organ / družba v državni lasti ne sme zagovarjati komoditete na račun zdravja ljudi.*

Izjava člana Civilne iniciative

Mitja Krapša, zastopnik: "Dogovor o 'začasni' navezavi je pravno mrtev in okoljsko nesprejemljiv. Zahtevamo takojšen podpis izjave o ničnosti in preusmeritev tranzita na TEN-T transportni koridor. V nasprotnem bomo z dnem odprtja odseka Formin–Markovci sprožili kazenske ovadbe, upravne spore z začasnimi odredbami ter kolektivne odškodninske tožbe."

"Uradne meritve ne lažejo: 1,6 ng/m³ B(a)P proti ciljni vrednosti 1,0 in nočni hrup ~70 dB(A) proti meji 45 dB(A). +25 dB ne pomeni 'malenkost' – **17,8-krat večji zvočni tlak** in **~316-krat večjo zvočno energijo**. Ljudje v Budini in Spuhli nismo 'začasna' rešitev."

Civilna iniciativa ZA PTUJSKO OBVOZNICO

civilna.iniciativa@ptujskaobvoznica.com

Mitja Krapša - zastopnik

